

Kirjaamo/LVV

Kirjallinen selitys kiireettömään erikoissairaanhoidon pääsystä; Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, Siun sote

LVV-S/32802/2026

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira määräsi 8.10.2025 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen järjestämään kiireettömään erikoissairaanhoidon pääsyn alueellaan lainmukaiseksi 30.4.2026 mennessä 2 000 000 (kahden miljoonan) euron sakon uhalla.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto määräsi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen antamaan 1.1.2026 toimintansa aloittavalle Lupa- ja valvontavirastolle 15.5.2026 mennessä selvityksen siitä, miten hyvinvointialue on järjestänyt kiireettömään erikoissairaanhoidon pääsyn lainmukaiseksi. Selvitys annettiin aikarajan puitteissa.

29.6.2026 Lupa- ja valvontavirasto arvioi, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ei ole noudattanut Valviran 8.10.2025 antamaa määräystä ja hyvinvointialueen selvityksessä ei ollut uhkasakkolain tarkoittamia päteviä syitä määräyksen noudattamatta jättämiselle.

Huomiota oli kiinnitetty läheteiden käsittelyyn sekä kiireettömään erikoissairaanhoidon pääsyn kuuden kuukauden enimmäisajan puitteissa.

LVV katsoi 29.6.2026, että hyvinvointialue on noudattanut määräystä siten, että hoitoa yli kuusikuukautta odottaneiden potilaiden määrä oli vähentynyt merkittävästi elokuun 2025 ja huhtikuun 2026 välillä, mutta ei ollut edelleenkään lainmukaisella tasolla. Tällä perusteella maksettavaksi tuomittavaa uhkasakkoa pienenettiin viiteensataan viiteenkymmeneen tuhanteen euroon (550 000).

Kiireetöntä erikoissairaanhoidoa odottaneita oli tuolloin 571 henkilöä (14,5%) ja alle 23-vuotiaiden kiireettömään psykiatriseen erikoissairaanhoidon pääsyssä lastenpsykiatrialla 13 henkilöä (34,2%) odotti hoitoon pääsyä yli kolme kuukautta.

Lupa- ja valvontavirasto varasi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle uhkasakkolain (1113/1990) 22§ ja hallintolain (434/2003) 34§ mukaisesti tilaisuuden antaa kirjallinen selitys ennen asian ratkaisua. Selitys pyydettiin 15.10.2026 mennessä.

Selitys:

Hyvinvointialue on purkanut edelleen jonoja omalla toiminnalla (lisätyöt, virka-aikaisen toiminnan tehostaminen), ostamalla palveluja toisilta hyvinvointialueilta (Etelä-Karjala ja Etelä-Savo) ja yksityisiltä palveluntuottajilta.

Hoidonprosessia on tehostettu erityisesti psykiatrialla.

Alla olevissa kuvaajissa on tilanne sekä THL:lle lähetettävän aineiston (30.9.26) että 12.10.2026 tehdyssä tietohaussa näkyvien tilastojen osalta. Liitteenä aineistot kokonaisuudessaan.

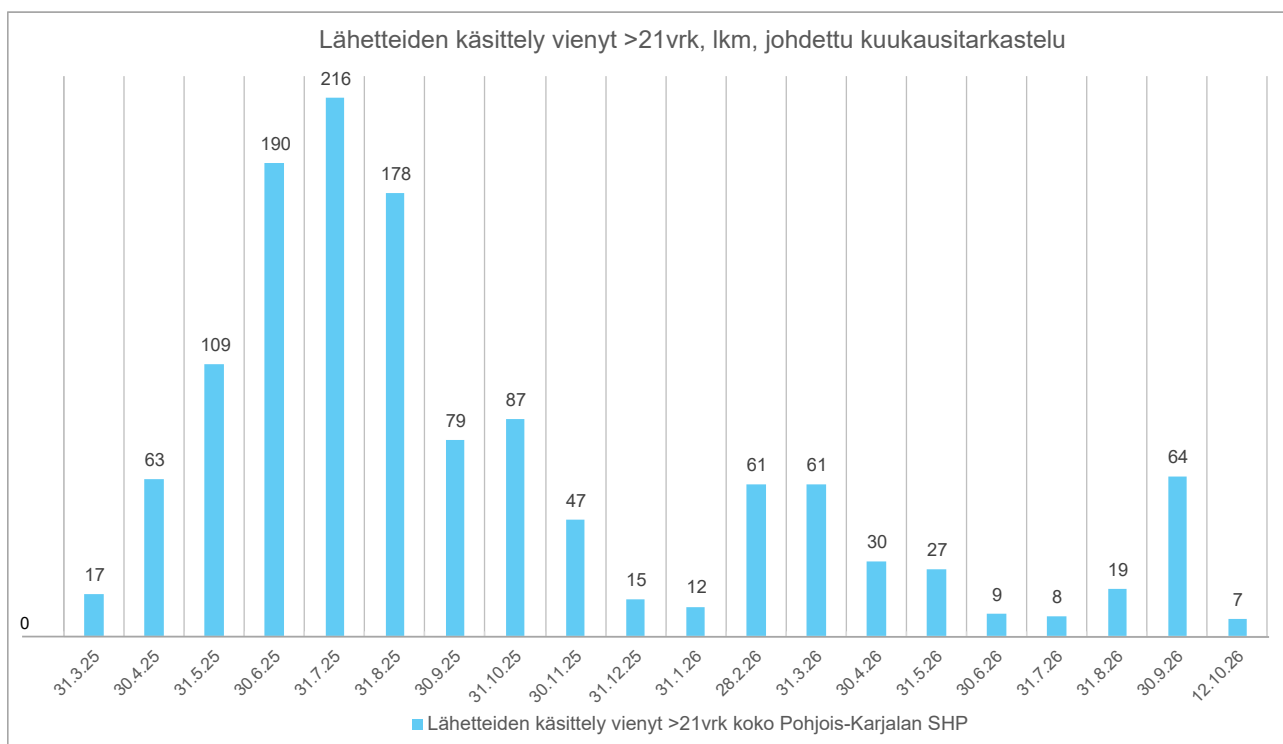
Läheteiden käsittelyssä lomakauden vaihteluväli näkyy herkästi, mutta pääsääntöisesti lakisääteisen ajan ylittää 0,3–2%.

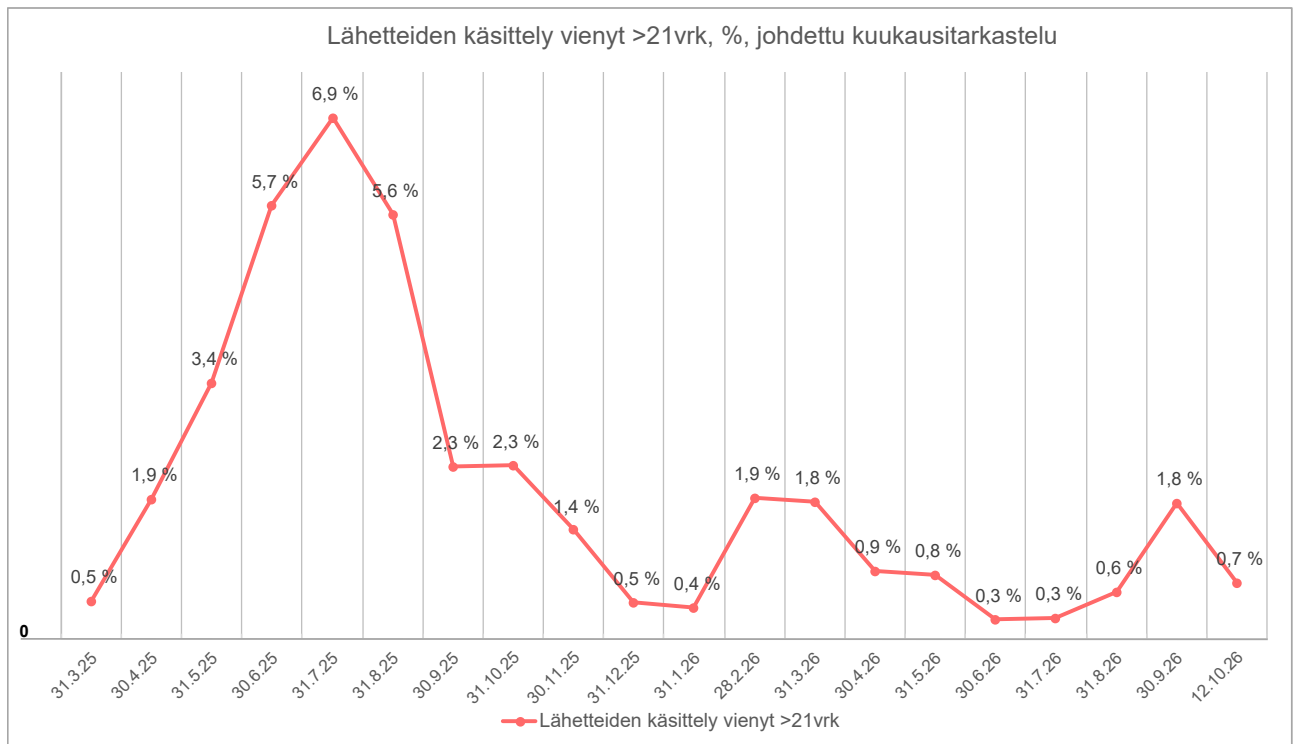
Erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyssä näkyi kesälomakauden vaikutus, mutta 30.9.2026 yli 6kk jonottaneita oli 223 henkilöä (6,4%) ja 12.10.26 181 henkilöä (5,4 %) eli suunta on edelleen laskeva suunnitelman mukaisesti.

30.9.2026 tilaston mukaan yli 6kk hoitoa jonottaneita oli silmätaudeilla 12/ 1,6% (30.4.2026 134/15,3%).

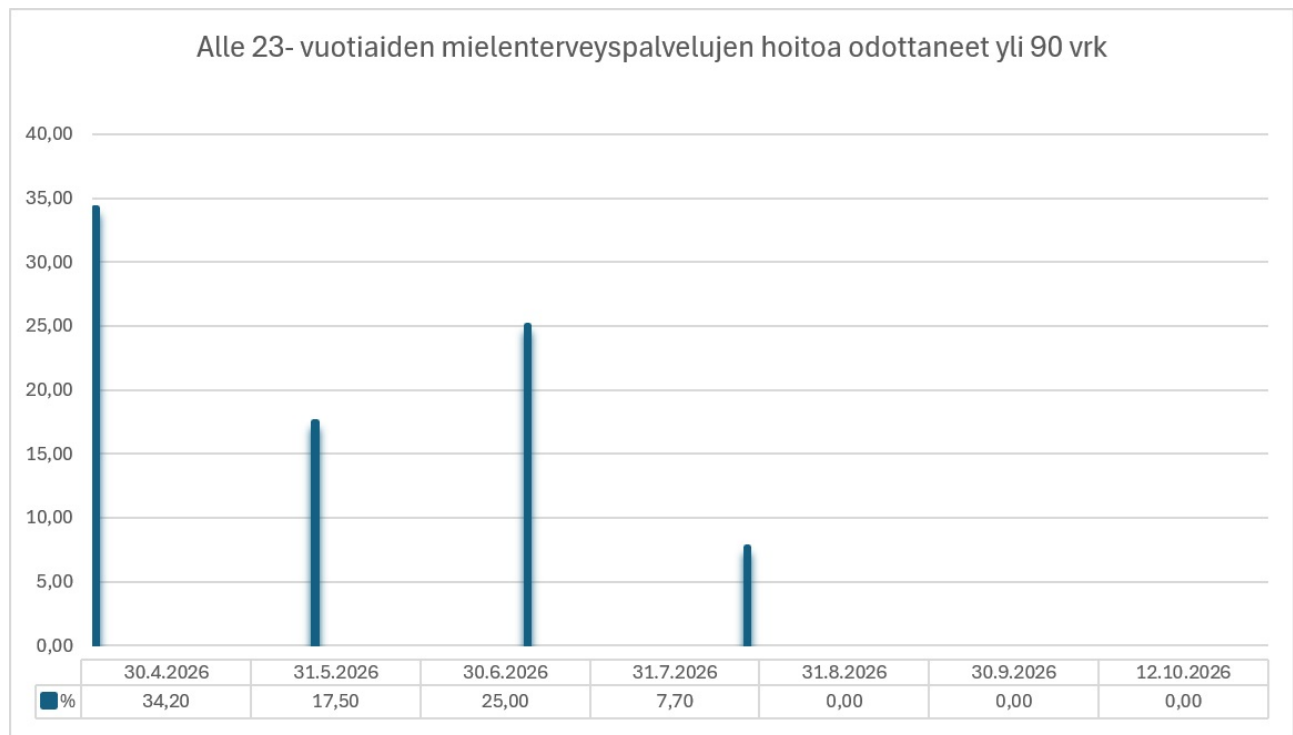
Kirurgialla syyskuun 2026 lopussa yli 6kk jonottaneita oli yhteensä 183 /11,3%, (30.4.2026 330/ 17,5%).

Lähetteen käsittely

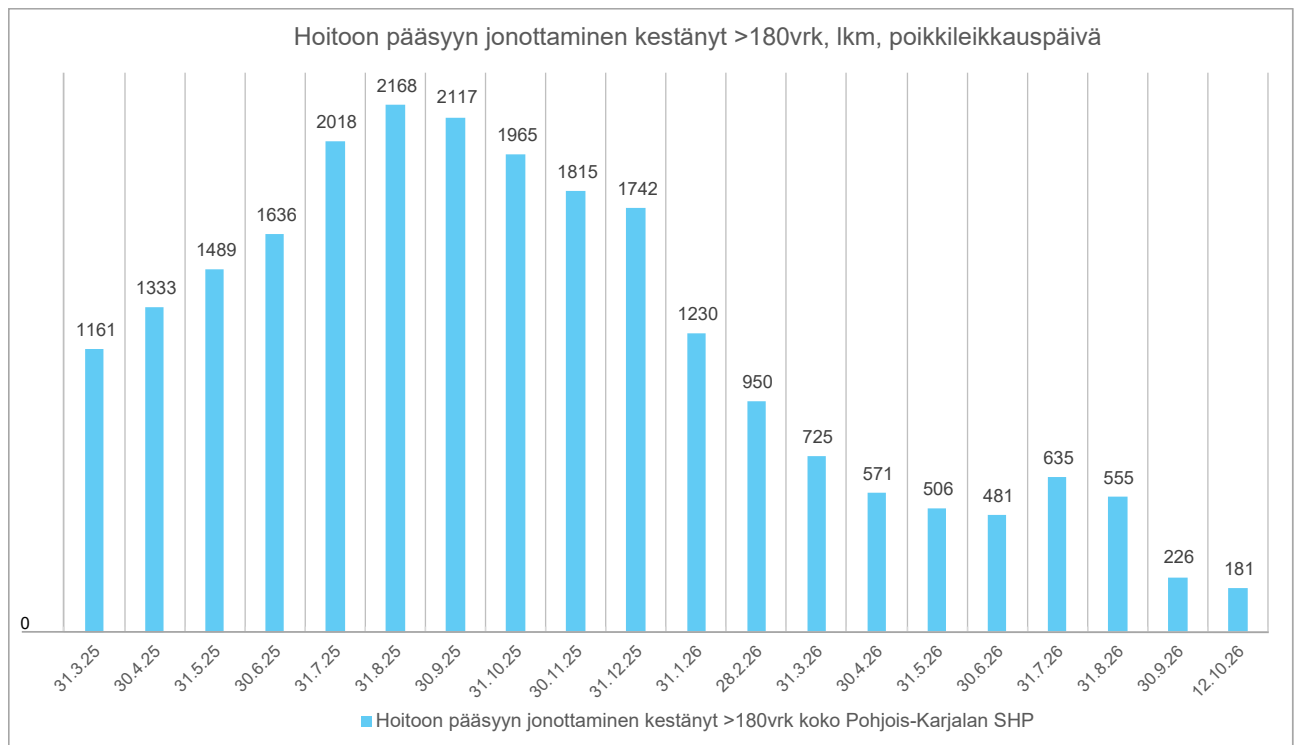

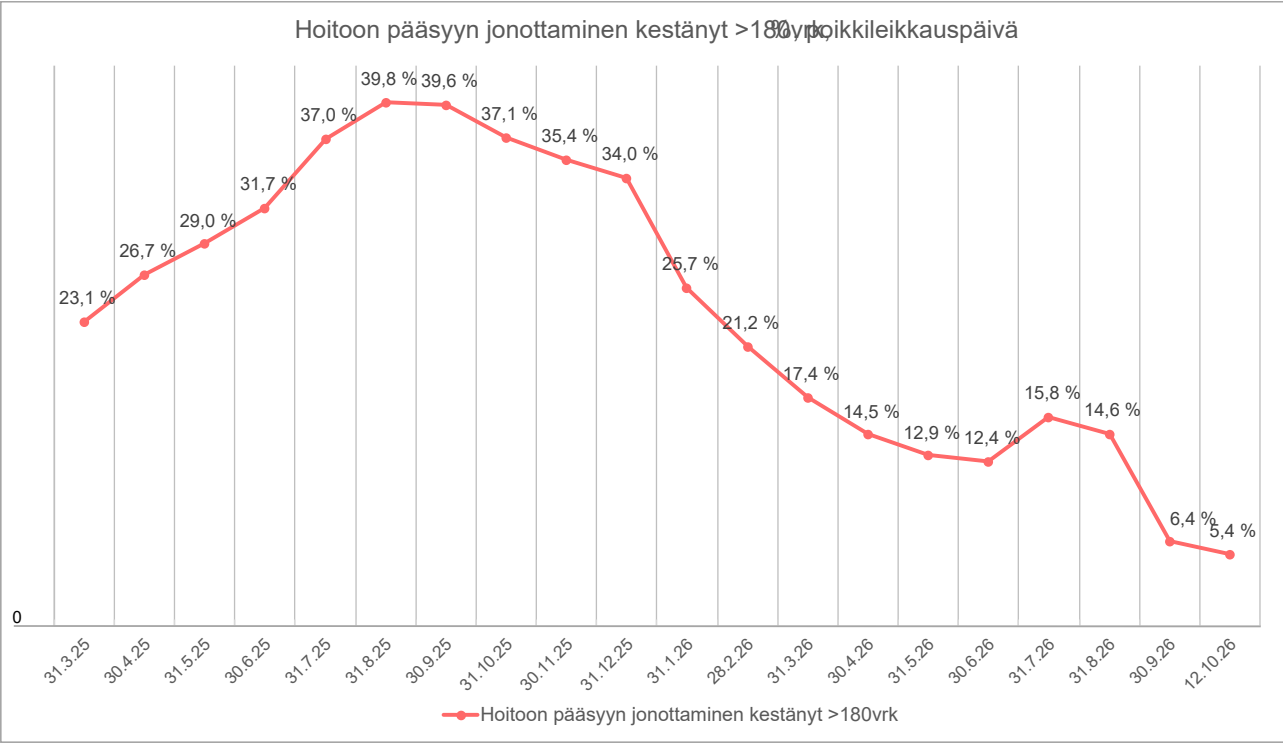

Psykiatrian hoitoonpääsy, alle 23-vuotiaat

Hoitoon pääsy

Jatkosuunnitelma ja ennuste hoitotakuu ajoissa pysymiseksi erikoissairaanhoidossa

Olemme pysyneet hyvin suunnitelmassamme lakisääteisyyden turvaamisessa. Rahallinen panostus on toteutettu suunnitellusti. Omalla palvelutuotannolla ja lisäpanostuksilla (omat lisätyöt ja ostot toisilta hyvinvointialueilta sekä yksityissektorilta) tulemme pääsemään lakisääteiseen tilanteeseen erikoissairaanhoidon kiireettömän hoitoon pääsyn osalta vuoden 2026 loppuun mennessä.

Ennuste hoitoon pääsystä alla:

	tammi.26	helmi.26	maalis.26	huhti.26	touko.26	kesä.26	heinä.26	elo.26	syys.26	loka.26	marras.26	joulu.26
Jonon tavoiteura, hoitoon pääsy 180 vrk	1300	1100	900	700	500	300	400	330	260	190	100	0
Jonon tilanne, hoitoon pääsy 180 vrk	1230	950	725	571	506	481	635	552	226			
Jonon tavoiteura, hoidon tarpeen arvio 90 vrk	883	783	683	583	483	383	450	350	250	150	50	0
Jonon tilanne, hoidon tarpeen arvio 90 vrk	776	650	505	453	431	579	715	702	587			
TA26 (6 200 000 €) ennuste	6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000	6 200 000
TA26 (6 200 000 €) kum. Tot	2 900	605 300	1 798 800	2 899 000	3 321 700	4 157 700	4 318 700	4 490 000	4 813 000			

Tulevaisuudessa hyvinvointialue uskoo pysyvänsä lainmukaisessa hoitoon pääsyssä nyt valvotussa toiminnassa. Toiminnan tehostamiseen on kiinnitetty huomiota ja leikkaussalien remonttien valmistumisen myötä huhtikuussa 2026 saamme talven 2026–2027 leikkaussalikapasiteetin palautettua väestöpohjan tarvetta varten arvioidulle tasolle. Henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä hoitohenkilökunnan osalta että lääkäri työvoimassa on kohtuullinen.

15.5.2026 antamassani selvityksessä arvioin hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn olevan hyvinvointialueen suunnitelluilla ja toteuttamilla toimilla lainmukainen 2026 vuoden loppuun mennessä.

Tällä hetkellä erikoissairaanhoitoa yli 6kk jonottaneita on 5,4%. Hyvinvointialue katsoo, että olemme tällä hetkellä lähestymässä lainmukaista tilannetta ja vuoden 2026 aikana tavoitteeseen tullaan pääsemään muiden hyvinvointialueiden tavoin.

Näkemyksemme mukaan esitettyä uhkasakkoa ei tule tuomita.

Joensuu, 14.10.2026

Susanna Wilén

Terveyspalvelujen toimialuejohtaja

Terveystieteiden vastuualueen johtaja

Liitteet: THL jonotilastot 30.09.2026 ja ylimääräinen tilastoajo 12.10.2026